

Dorpsvisie

Een toekomst van leefbaarheid,
duurzaamheid en bestaansrecht.

Oudeschipsters
samen met
Vereniging Dorpsbelangen Oudeschip

Voorwoord

Deze dorpsvisie is mede dankzij subsidie van toenmalige gemeente Eemsmond gemaakt. Daardoor werd mogelijk om Groninger Dorpen in te huren om het proces te begeleiden. Dit is mede gebeurd in de personen van Winanda Hoegen-Kuiper en Anton Bardie.

Dit is allemaal gebeurd in 2020 in het dorpshuis Diggelschip te Oudeschip Molenweg 18.

Onder begeleiding van Oudeschipster bestuursleden:

Voorzitter J.H.Kap

Secretaris E.Dijkshoorn

Penningmeester B.Penterman

Bestuurslid J.Kool

Oudeschip staat op de kaart!

Bespiegeling

Inwoners van Oudeschip vinden het antwoord op de vraag: 'Hebben wij bestaansrecht', niet allemaal even gemakkelijk te geven. Wie of wat geeft ons dorp bestaansrecht. Het recht om te bestaan, gun je voornamelijk zelf. Het feit dat het dorp zoveel enthousiaste, trotse inwoners heeft, betekent dus dat het dorp bestaat. Dat is de filosofische kant aan de vraag.

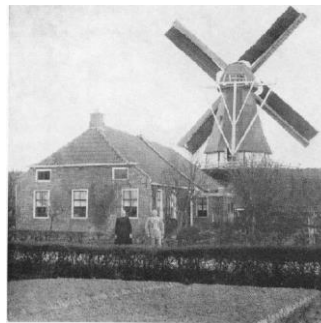
De economische kant aan de vraag bestaansrecht, heeft te maken met de ligging ten opzichte van de Eemshaven. Houdt het recht om te bestaan op, zodra de Eemshaven verder uitbreidt. Hierop is op dit moment geen antwoord te geven omdat die situatie nu niet gaande is, maar dat gaat in de toekomst vast spelen. Het is duidelijk dat we als Oudeschip hierop niet (meer) willen wachten; Oudeschip staat op de kaart!

We zijn actief aan de slag met onze stevige woonbasis – gebaseerd op energie (waaronder CO2-neutraal), woongenot en ontwikkeling.

Oudeschip

Omstreeks 1760 gebeurde hier iets spannends: er strandde een groot zeilschip, de Asia. Het schip zou de dijk overgetrokken zijn en als woonhuis gediend hebben. Uiteindelijk was het schip zo oud (vandaar de naam van het dorp) dat het plaats moest maken voor een écht huis. Hierin werd tevens een jeneverkroeg gevestigd. Ook die droeg de naam 'Het Oude Schip'. Omdat je toch wat moet, zo ver van de rest van de wereld, ging het er uitbundig aan toe. Af en toe legde er een schip met diggel (aardewerk) aan, en dan werden er 'diggelmarkten' gehouden. De perfecte gelegenheid om een mooi feestje te bouwen en de jenevervoorraad van het café te plunderen. Aan het einde van de achttiende eeuw maakten de Oudeschipsters het zo kwastig, dat de kerkenraad van Uithuizermeeden aan de bel trok en de markten verbood.

In de tijd van de diggelmarkten bestond Oudeschip uit wat boerenhoeven en een handjevol arbeiderswoningen. Daar kwam in de negentiende eeuw verandering in. Het inwonersaantal groeide en Oudeschip ontwikkelde zich tot dorp. Er kwamen meer huizen, winkels en een korenmolen. Er verschenen drie basisscholen: een openbare, een gereformeerde en een hervormde.

Een kerkje heeft Oudeschip echter nooit gehad: men moest naar het kerkje in het naburige Oosteinde. In de tweede helft van de twintigste eeuw ging het achteruit. De Eemshaven breidde steeds verder uit en veel Oudeschipsters wilden geen industrie in de achtertuin. Daarnaast is nog lang sprake geweest van uitkopen van Oudeschip door de gemeente en havenschap, het dorp zou hetzelfde lot beschoren zijn als de dorpen Heveskes en Oterdum. Het inwoneraantal daalde en alle winkels en scholen verdwenen. De huizen die te koop kwamen moesten worden verkocht aan de haven voor de sloop. De Eemshaven ervoer echter niet de groei die het voorzien had en de uitbreiding bleef vlak voor Oudeschip steken. Het dorp bleef bestaan.

Oudeschip anno 21^e eeuw

Het gebied Oudeschip is ongeveer 900 hectare groot en gelegen in de gemeente Het Hogeland. Er wonen zo'n 270 mensen: mannen, vrouwen en kinderen. In het dorp zelf staan 62 woningen. De rust, weidsheid en de ruimte die je hier hebt, zijn de mooiste aspecten van het wonen in dit dorp.

Ontstaan dorpsvisie

Om de mogelijkheden en uitdagingen voor het dorp in kaart te brengen, is in 2018 het idee voor een dorpsvisie ontstaan. De dorpsvisie is ontwikkeld voor en door het dorp en bestaat uit onderwerpen die voor ons dorp van belang zijn. Tijdens drie thema-avonden in het dorpshuis heeft Dorpsbelangen het dorp enthousiast gemaakt om mee te denken over de onderwerpen:

1. Bestaansrecht en wonen
2. Het dorpshuis en de dorpsactiviteiten
3. Energie en duurzaamheid.

1. Bestaansrecht en wonen

Olschipsters vinden het prettig wonen in het dorp. Er is rust, ruimte en vrijheid. De saamhorigheid wordt over het algemeen als goed gewaardeerd. De inwoners laten elkaar in hun waarde. Zoals door één van de inwoners wordt omschreven: 'Je hebt de ruimte om jezelf te zijn en we helpen elkaar waar nodig'. Dat voelt veilig. Oudeschip wordt door de inwoners ook wel gezien als het begin van de gemeente Het Hogeland: een uniek dorp want het is het meest Noordelijk gelegen dorp van Nederland.

Zoals in elk dorp, geldt dat ook voor ons dorp: er zijn punten waarmee we minder tevreden zijn. Met name over de verkeersveiligheid (de infrastructuur in het dorp), verlichting, we willen graag tijdloze klassieke lantaarnpalen, het gebrek aan belangstelling vanuit o.a. overheid voor het dorp. Ook leven we soms op gespannen voet met de industrie: het kan leiden tot leegloop, leegstand en verpaupering. Dat is zonde want er zijn genoeg kansen voor ons dorp.

Alle leeftijdscategorieën in het dorp moeten prettig kunnen wonen, leven en werken.

Neem bijvoorbeeld de energietransitie: we hebben een energiecoöperatie en er zijn plannen om het eerste waterstofdorp van Nederland te worden (lees meer: thema energie en duurzaamheid). Er heerst een ondernemers- en experimenteermentaliteit – laten we hiervan ook gebruik maken! Tot slot is onze omgeving ruim, groen en energie-gevend. Zowel landschappelijk als in de dorpen om ons heen waarmee we mogelijk kunnen samenwerken.

Aanbevelingen en acties:

- Oudeschip moet aantrekkelijk gemaakt worden door de natuurlijke voordelen van de plaats uit te nutten;
- De ligging vlakbij de Tjariet uitbreiden met een vaarroute met haventje in Oudeschip.
- Oudeschip verdient een bezoekerscentrum/plek waarmee de geschiedenis van Oudeschip, van de Tjariet de oude delta, de kolk de eerste bewoners én de industrie centraal staan. Daarnaast moet Oudeschip elementen krijgen van een écht openlucht museum. Oude werktuigen, gebouwen, maar ook fotoplakaten en interactieve bordjes over het leven en werken vroeger in Oudeschip (met name bij de gebouwen die vroeger een publieke functie hadden) geven het dorp meer aangezicht. In combinatie met de uitgebreide wandelroutes zal Oudeschip een leuk uitstapje worden voor mensen die naast een bezoekje aan de Eemshaven of Borkum nog via Oudeschip weer naar huis kunnen.
- Uitgebreidere fietsroutes via molen Goliath en de uitbreiding van een wandelroutes netwerk in en om Oudeschip (schelpenpaadjes, klomp paden, bijenroutes etc.). Ook worden er nu betonpaden aangelegd achter de dijk t.b.v. de windmolens, dit kan ook omgebogen/uitgebreid worden met bijzondere fietsroutes op de grens van natuur en industrie.
- Een welkomstboek voor nieuwe inwoners met een lijst van beschikbare voorzieningen, contactpersonen en tradities en geschiedenis kan hierin helpen.
- Het moet makkelijker zijn voor ondernemers om hun onderneming te vestigen in een woon/werk situatie in Oudeschip, met name activiteiten gericht op de Eemshaven zijn hiervoor geschikt, de gemeente moet hierin coulanter zijn met het verstrekken van evt. vergunningen. (Denk aan loods bouwen voor b.v. boot-onderhoud, dit mag nu niet vanwege 'aangezicht van dorp'. Je huis laten verpauperen mag daarentegen wel. Dit moet omgebogen worden.) Ook moet Seaports en gemeente bij aanbestedingen kijken of er in de directe omgeving ondernemingen zijn die dit zouden kunnen uitvoeren. Er kan regelmatig overleg plaatsvinden of ondernemers uit Oudeschip worden actief betrokken bij de ontwikkelingen in de Eemshaven.

- Er liggen genoeg kansen om het toerisme in Oudeschip te laten toenemen. Een mooi voorbeeld is de boot-terminal nu Borkum , met betere bewegwijzering een unieke propositie voor mensen die het échte Hogeland willen proeven een kans voor Oudeschip! (zoals gezegd, alleen de naam en de geschiedenis al spreken tot de verbeelding!!)
- Er moet een uitkoopregeling of garantieregeling komen voor alle bewoners die moeite hebben de woning te verkopen. Zo wordt het wonen op de rand van de industrie draaglijker en pakken meer mensen misschien een kans aan om hier te komen wonen.
- Tenslotte speelt de voortdurende dreiging van verdere oprukking van bedrijven richting Oudeschip. Daar waar nu de nieuwe molens komen, komt in de toekomst wellicht, en volgens sommigen onvermijdelijke verdere industrialisatie. Door als dorp deze nieuwe ontwikkeling niet passief te ondergaan maar actief te omarmen, kan, in samenspraak met de grondeigenaren en de mogelijke bedrijven, de rendementen uit deze nieuwe ontwikkeling in het dorp en haar bewoners gestoken worden. Door dit te combineren met de uitkoopregeling zal er geen sprake meer kunnen zijn van het wegvagen van het dorp door de overheid. Wonen en Industrie kunnen goed samen.
- Mocht het tot een uitkoop komen van de woningen is het logisch dat de misgelopen opbrengsten van de compensatieregelingen van de windparken voor de schade van de windturbines en de te missen exploitatieopbrengsten en toekomstige compensatieregelingen meegenomen worden in de berekeningen en betalingen van de uitkoop.

2. Het dorpshuis en de dorpsactiviteiten

Het dorpshuis Diggelschip is eigendom van de gemeente Het Hogeland. Dorpsbelangen Oudeschip is in gesprek met de gemeente over de mogelijkheden voor eventuele overname van het gebouw. Er is een zogenaamde nulmeting gehouden: wat is de staat van het pand en welke noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden moeten uitgevoerd worden. Voordat beslist wordt over eventuele overname van het pand, willen we vanuit inwoners horen wat hun ideeën zijn qua activiteiten en gebruik van het dorpshuis en ook hoe het dorpshuis eruit zou moeten komen te zien.

Het doel is om het dorpshuis toegankelijker te maken voor iedereen. Wij zijn van mening dat het dorpshuis het middelpunt moet worden van de samenleving van het dorp waar “ontmoeten, sociale contacten en verbinden” centraal staat. Waar men niet alleen op de zaterdag terecht kan voor een drankje en een hapje, maar waar men ook op doordeweekse dagen terecht kan met vragen, voor een kopje koffie of voor een activiteit.

Om gebruik te maken van het dorpshuis, moet de sfeer, de binnenkant en buitenkant van het dorpshuis aantrekkelijk zijn (dorpshuis fysiek). Daarnaast is de exploitatie van het dorpshuis van belang: hoe houden we het dorpshuis in de benen? Het dorpshuis heeft inkomsten nodig en dat kan gehaald worden uit bijvoorbeeld verhuur.

Het dorpshuis moet energieneutraal en aardbevingsbestendig worden.

Suggesties voor verhoging van de exploitatie van het dorpshuis, zijn: verhuur voor feestjes, vergaderingen e.d.), samenkomen van meerdere generaties; van BSO tot ouderen, openstellen voor bedrijven, donateurs werven.

Het dorpshuis kan een volwaardige functie krijgen, ook als cursus- en conferentiecentrum. Met een goede internetverbinding en volwaardige overleg- en presentatieruimte waar interactieve (3D) presentaties gehouden kunnen worden. We kunnen hiermee ook bedrijven in de Eemshaven verleiden om te komen overleggen in een ongedwongen en authentieke sfeer in het oude schoolgebouw.

Het dorpshuis kan daarnaast een startpunt zijn van activiteiten in de regio. Eerst uitleg, dan een activiteit zoals Rib-varen in de Eemshaven, met een gids het wad op of wandelen of kanovaren langs de Tjariet .

Hoe kunnen we dit bereiken?

We kunnen dit bereiken door gebruik te maken van de eigen kracht van de inwoners van Oudeschip. Het stimuleren van bewoners-initiatieven die gebruik maken van het dorpshuis. Denk bijvoorbeeld aan een groepje dames die elke week samenkomen tijdens een creatieve ochtend. Deze clubjes zijn zelfredzaam.

Door het aanbieden van activiteiten, voorlichting en inloop-ochtenden voor jong en oud bereik je meer mensen in het dorp wat goed is voor de betrokkenheid wat wellicht meer vrijwilligers oplevert die iets kunnen betekenen voor het dorpshuis / dorp.

zaterdag 28 september
BURENDAG
OUDESCHIP
KOM JIJ OOK?
Oud Hollandse Spelletjes
- voor jong en oud -
gratis toegang + kopje koffie en hapjes

Iedereen is van harte welkom om gratis deel te nemen aan de Oud Hollandse Spelletjes. Diversa spelletjes staan voor je klaar!

- Spijkerstaan
- Blikken spelletje
- Vier op een rij
- Kransvoegschieten
- Hoedrijzen gooien
- Tafelhoorspel
- Slingerspelletje
- Hoedvoegschieten
- Hoedje wip
- Trekstijger
- Kof en malspel
- Ringgooien

Locatie: dorpshuis Diggelschip
Molenweg 18 Oudeschip
Tijd: vanaf 13.30 uur

Keuken geopend vanaf 13.30 uur

Kom jij ook?
Dorpshuis Diggelschip organiseert op 1ste paasdag

Voor alle kinderen uit Oudeschip en omstreken t/m 12 jaar een
speurtocht door Oudeschip
met leuke opdrachten en eieren zoeken
Kosten € 1,- p.p. (inclusief ranja, broodje knakworst)
Start 13.30 uur

Neut'n schait'n
voor iedereen die een poging wil wagen!
Vanaf 13.30 uur

Ook voor soep, broodje knakworst of een lekker gevuld eitje kunt u terecht in het dorpshuis.

Activiteitenteam Dorp Oudeschip

Enkele jaren geleden had Oudeschip een actief team dat regelmatig activiteiten organiseerde voor kinderen en volwassenen uit Oudeschip. Deze activiteiten werden meestal goed bezocht en waren goed voor de saamhorigheid en betrokkenheid van de inwoners. Mensen troffen elkaar in het Dorpshuis maar ook daarbuiten werden contacten onderhouden met elkaar.

Omdat er signalen uit het dorp zijn van kinderen, ouders en volwassenen dat er behoefte is aan activiteiten is het idee opgevat om er weer een nieuw activiteitenteam op te zetten. En is het idee uitgewerkt wat vervolgens goed bij Oudeschip en de inwoners zou passen.

Samenwerking

Door samenwerking te zoeken met andere organisaties haal je meer kennis in huis. Denk aan inloop-ochtenden waar men terecht kan met vragen aan/over bijvoorbeeld de dorpencoördinator, welzijnswerk, thuiszorg, aardbeving problematiek, windmolenplan e.d. Ook is het de bedoeling om thema inlooptagen te organiseren, bijvoorbeeld voor een algemene gezondheidscheck, vragen over voeding, WMO of bijvoorbeeld juridisch advies.

MEET & GREET DE

POLITIE

JII KOMT TOCH OOK?

Heb jij altijd al willen weten wat de politie doet? Heb je een dringende vraag aan de politie?
Of altijd al een politiewagen van heel dicht bij willen zien? **DIT IS JE KANS!**
Speciaal voor kinderen t/m 13 jaar komt de politie op

zaterdag 29 februari om 15.30 uur

Naar Dorpshuis Diggelschip. Molenweg 18 Oudeschip. Toegang is GRATIS
Na afloop is vanaf 17.00 uur de keuken geopend waar je samen met je papa en mama een patatje kunt kopen.

De uitstraling van het dorpshuis

Iedereen is het ermee eens dat het pand in huidige stijl niet meer voldoet aan de wensen van deze tijd. Nieuwbouw is genoemd door een paar inwoners. Een nieuw dorpshuis met kinderhoek, gelegen met een tuin en terras op de zonkant. In de tuin is een speelvoorziening. De indeling is functioneel en duurzaam inzetbaar met een centrale keuken en meerdere ruimtes.

De meesten geven de voorkeur aan een opwaardering van het Diggelschip. Waarbij ook aandacht is voor entree, tuin en inrichting (i.v.m. vergaderingen/bijeenkomsten). Aan de achterkant kan een terras, met geschikte meubels en in het pand is opbergruimte per initiatief/club/vereniging.

In beide gevallen is de wens om rekening te houden met gezelligheid en functionaliteit voor activiteiten op dorpsniveau.

3. *Energie en duurzaamheid*

‘De noodzaak om dit onderwerp te bespreken is helder: we willen in Nederland, en zeker in Oudeschip, CO2 neutraal worden. Een afvaardiging van Dorpsbelangen heeft daarvoor een plan: het zogenaamde waterstofproject. Oftewel: H2Oudeschip.” Men praat over de mogelijkheden om het eerste waterstofdorp van Nederland te worden, in gesprek met verschillende partijen waaronder New Energy Coalition (verzameling van energiebedrijven), Stichting Borg, BAM, Groningen Seaports, LTO, gemeente het Hogeland en Provincie Groningen. Zij zien de ontwikkeling naar waterstof als een positief signaal. Het zet Oudeschip op de kaart!

Het thema ‘energie en duurzaamheid’ is een breed onderwerp waaronder ook preventieve maatregelen, recycling en groenvoorzieningen passen. We merken dat inwoners ieder voor zich ook bezig zijn met energie en duurzaamheid. Huizen worden geïsoleerd, asbest verwijderd en er is aandacht voor de groene, bloemrijke omgeving.

Uit het dorp komen de meeste vragen over:

- de ontwikkeling tot waterstofdorp
- de rol van de energiecoöperatie
- communicatie richting/met het dorp.

Communicatie: we merken en horen dat inwoners gebaat zijn bij zorgvuldige, eerlijke communicatie. De communicatiemiddelen die volgens inwoners hier het beste passen, zijn: schriftelijk (zoals brieven of flyers), mondeling (via informatieavonden) en via de dorpsite of nieuwsmail.

Ook de vraag: 'Heeft Oudeschip bestaansrecht?', kwam weer aan de orde (thema-avond 1). Eén van de inwoners had daarop een klip en klaar antwoord: 'Dat start bij jezelf, als inwoners van het dorp. Wij geven bestaansrecht!'.

“Energie, duurzaamheid en woongenot: wel mogelijkheden zien inwoners voor Oudeschip – voor nu en in de toekomst?” Deze vraag zorgde voor een diversiteit aan antwoorden. Een aantal geeft aan dat de windmolens zorgen voor een voldoende bijdrage aan dit onderwerp. Anderen willen de kracht van de groene omgeving inzetten voor dit onderwerp: beplanting (bloemen en bijen), water en oplaadpunten. Verdere aandachtspunten zijn verwijdering asbest en het behapbaar houden van initiatieven zodat we successen kunnen vieren. Tot slot wordt aandacht en steun gevraagd vanuit de gemeente bij dit onderwerp: vooral als het gaat om de stappen in H2Oudeschip en ECOeo.

Bronvermelding:

Bij het samenstellen van de dorpsvisie is o.a. gebruik gemaakt van CBS Statline, www.oudeschip.nl, www.ec-oudeschip.nl en Oudeschipsters.